בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 71878-01-17

01 מאי 2019

לפני:
כב' השופט דניאל גולדברג

התובעים [redacted]

ע"י ב"כ: עו"ד איתמר כהן

-

הנתבע **המוסד לביטוח לאומי**

ע"י ב"כ: עו"ד יסמין דיגורקר

פסק דין

1. תביעת התובע, מר [redacted], להכרה כנפגע בעבודה, נדחתה. כנגד החלטה זו הגיש התובע תביעה זו.
2. התשתית העובדתית המוסכמת בין הצדדים:
   א. התובע עבד כמנהל ייצור והזמנות [redacted], חמישה ימים בשבוע וכ-10 שעות ביום.
   ב. [redacted] מספק הזמנות של מוצרי בשר ועוף לבתי עסק שונים. הוא מקבל סחורה ומאחסן אותה במחסני קירור שונים, שהטמפרטורות בהם נעות בין מינוס 20 למינוס 40 מעלות צלזיוס.
   ג. במסגרת עבודתו היה על התובע להיכנס למחסנים כדי לפקח על איסוף הסחורה ואספקתה ללקוחות השונים, בהתאם לפרטי ההזמנות השונות לאותו יום. המדובר במספר דקות ספורות בכל כניסה (ולעיתים אף דקה או שתיים).
   ד. בכל יום נכנס ויצא התובע עשרות פעמים מהמחסנים השונים, ונחשף לשינויים הקיצוניים בין הטמפרטורה שמחוץ למחסן לטמפרטורות הקיצוניות שבמחסן. בנוסף, הוא שהה במצטבר מספר שעות בכל יום בתנאי קור קיצוני.

ה. התובע סבל בילדותו מאסטמה, כאשר לטענתו האסטמה חלפה בסוף גיל ההתבגרות.

3. המחלוקת בהליך, כפי שהוגדרה בהסכמת הצדדים בדיון המוקדם, הינה האם הליקוי בדרכי הנשימה, ממנו סובל התובע, הינו תולדה של עבודתו בהתאם למנגנון המיקרוטראומה?

4. בהסכמת הצדדים מונתה מומחית רפואית, ד"ר דורית וינברג, שמומחיותה בתחום הרפואה התעסוקתית. המומחית התבקשה להשיב לשאלות אלה:

א. האם קיים קשר סיבתי בין תנאי עבודתו של התובע לבין הליקוי ממנו הוא סובל בדרכי הנשימה? על מנת לקבוע קיומו של קשר סיבתי, יש צורך בסבירות של מעל 50% כי תנאי העבודה השפיעו במידה זו או אחרת על התפתחות הליקוי או החמרתו, דהיינו יותר סביר לקובע שתנאי העבודה השפיעו על הופעת הליקוי או החמרתו, לעומת המצב ההפוך שתנאי העבודה לא השפיעו.

ב. ככל שהתשובה לשאלה הקודמת היא חיובית – האם לתנאי העבודה השפעה משמעותית על הופעת המחלה או החמרתה (השפעה משמעותית היא בשיעור של 20% ומעלה).

5. המומחית הגישה חוות דעת ובעקבותיה הופנו לה שאלות הבהרה (להלן ביחד: "חוות הדעת"). בקשת התובע להפניית שאלות הבהרה נוספות נדחתה על ידי בית הדין.

6. בחוות דעתה סקרה המומחית את התיק הרפואי של התובע, ממנו עלה שבביקור של התובע אצל רופא אף אוזן גרון מ-4/07 צוינו אבחנות של גודש אפי, נזלת אלרגית, סטייה של מחיצת האף ודלקת כרונית של האוזן התיכונה. בביקור נוסף מחודש 11/11, לפני תחילת עבודתו של התובע [redacted], צוין אבחון של גודש אפי. הביקור הבא אצל רופא א.א.ג. היה בחודש 1/16. בתקופה שבין שני הביקורים אצל מומחים לרפואת א.א.ג., התובע פנה פעמים רבות לרופא המשפחה עקב דלקות זיהומיות חוזרות של השקדים, הלוע ודרכי הנשימה העליונות. בחודש 1/16 אובחנה עליית IgE, והמומחית הסבירה שזהו ממצא המחשיד לגורם אלרגי. עקב כך הופנה התובע לאלרגולוג ובתבחיני דקירה הודגמה רגישות לקרדית אבק הבית ולחתולים. בסוף חודש 2/16 התובע עבר ניתוח לתיקון סטייה של מחיצת האף וכריתת קונכה. התובע קיבל אישור של

רופא תעסוקתי לחזור לעבודה במגבלות: ללא תנאי קירור (להמנע מלהכנס למקררים) באופן קבוע.

7. התובע טוען כי מחוות הדעת עולה שהמומחית סבורה שתנאי עבודתו גרמו להחמרה, ולו זמנית וחולפת, של תסמיני מחלתו. לעניין זה מפנה התובע לקביעות המומחית כי "ידוע בספרות כי חשיפה לשינויי טמפרטורה, לחות ולחץ ברומטרי יכולה לגרום לנזלת – vaso motor rhinitix במנגנון שאינו אלרגי". התובע אף מפנה לדברי המומחית כי "בשנות עבודתו אכן היו יחסית הרבה פניות לרופא המשפחה עקב דלקות זיהומיות של השקדים, הלוע ודרכי הנשימה. ייתכן שהחשיפה לקור החמירה את הסימפטומים או את תדירות המחלות" וכן "אנשים הסובלים מנזלת אלרגית עלולים להיות בעלי רגישות יתר להשפעת קור ולכן אני מסכימה עם המלצת רופא תעסוקתי שלא ישוב לעבודה בחשיפה לקור". התובע מפנה לכך שמהמומחית מתייחסת לאנמנזה שנרשמה על ידי רופא תעסוקתי, לפיה החשיפה של התובע לקור החמירה את הסימפטומים או את תדירות המחלות מהן סבל.

8. הנתבע טוען כי חוות דעתה של המומחית קובעת שאין קשר סיבתי בין החשיפה שלו לקור בעבודתו. הנתבע מפנה לדברי המומחית לפיהם התובע סבל לפני תחילת עבודתו מנזלת אלרגית, גודש אפי וסטטית מחיצת האף ועל כן אין קשר סיבתי בין תנאי עבודתו לליקוי ממנו הוא סובל בדרכי הנשימה. הנתבע מפנה לדברי המומחית כי בעיית הסטייה במחיצת האף אינה תוצאה של חשיפה לאויר קר, וגם אם ייתכן שמצבו של התובע הוחמר באופן זמני וחולף, היא אינה בדעה שהחמרה זו השפיעה על מצב בריאותו ומהלך מחלתו באופן כרוני. הנתבע הוסיף וטען שקביעת המומחית כי חשיפה לשינויי קור מוכרת בספרות כגורמים לנזלת במנגנון לא אלרגי אינם רלוונטיים למקרה של התובע, שבו אובנה עלייה ב-IgE של התובע, המחשידה לאלרגיה. הנתבע סבור שהמומחית נוקטת לשון מסויגת באשר לקשר האפשרי בין תנאי הקור שבעבודת התובע לבין החמרת תסמיני מחלתו, וכי על פי הפסיקה אין די בביטויים כמו "ייתכן" שמצבו של התובע הוחמר כדי לבסס קשר סיבתי. מוסיף הנתבע וטוען שהואיל והתובע אובחן כסובל מאלרגיה הרי שאין כל נזק רפואי שניתן לקשור אותו לתנאי עבודתו של התובע.

9. במחלוקת בין הצדדים עמדת בית הדין כעמדת התובע, קרי: שקריאת חוות הדעת של המומחית כמכלול מובילה למסקנה שמסתברת יותר המסקנה שקיים קשר סיבתי בין תנאי עבודתו לבין החמרת הליקוי שממנו סובל התובע בדרכי הנשימה העליונות, מאשר המסקנה ההפוכה. עוד עולה מקריאת חוות הדעת כמכלול, שההחמרה האמורה נגרמה במנגנון מיקרוטראומה. להלן נימוקינו:

10. אכן, המומחית מדגישה שאין קשר בין הליקוי של התובע בדרכי הנשימה לבין תנאי עבודתו, וקביעה זו מנומקת היטב באבחונים של התובע משנת 2007.

11. ואולם, הלכה פסוקה היא שגם החמרה זמנית וחולפת מהווה נזק רפואי שעשוי למלא אחר דרישת הנזק הרפואי שמהווה חלק מהגדרת "פגיעה בעבודה" ותורת המיקרוטראומה.

12. יש די אינדיקציות בחוות הדעת לביסוס המסקנה לה טוען התובע, קרי – שסביר יותר לפרש את חוות דעתה של המומחית כך שהיא מסכימה לכך שהחמרה זמנית וחולפת של תסמיני הגודש האפי והנזלת האלרגית, נגרמה על ידי השינויים התכופים של הטמפרטורה שלהם היה חשוף התובע, מאשר המסקנה ההפוכה, וכי חשיפה זו הינה גורם משמעותי בגרימת אותה החמרה. נבאר:

13. המומחית קובעת ש"ידוע בספרות כי חשיפה לשינויי טמפרטורה, לחות ולחץ ברומטרי יכולה לגרום לנזלת...במנגנון שאינו אלרגי" וכי "אוויר קר אינו נראה כגורם הסיבתי למחלות הנשימה אולם הינו טריגר לסימפטומים". על רקע זה המומחית קובעת ש"ייתכן מאוד שעקב מצבו הבסיסי היה בעל רגישות יתר לקור".

14. אכן, בדרך כלל אין די בקביעה כי "ייתכן" קשר סיבתי כדי לבסס קשר סיבתי בדרגת ההוכחה הנדרשת, אך הנחיית הפסיקה הינה לקרוא את חוות דעתו של המומחה בשלמות. בענייננו, המומחית קבעה ש"ייתכן מאוד" שעקב מצבו הבסיסי היה התובע בעל רגישות יתר לקור. המומחית הופנתה במסגרת שאלות הבהרה לתיעוד פניותיו של התובע לטיפול רפואי בשנות עבודתו ואישרה שהתובע אובחן בשנות עבודתו עם דלקות שקדים, נזלות ודלקות בדרכי הנשימה העליונות וקבעה כי "ייתכן שהחשיפה לקור החמירה את הסימפטומים או את תדירות המחלות, או שהיו גורמים אחרים אישיים שתרמו לכך באותן השנים, וייתכן שילוב של השניים".

15. בית הדין סבור שקריאת מכלול חוות הדעת תומכת במסקנה שהמומחית אכן רואה בשינוי הטמפרטורה התכופים שבתנאי עבודתו של התובע והחשיפה לקור, כגורם שהשפיע, בצורה זו או אחרת, על החמרת הליקוי ממנו סובל התובע, בהסתברות העולה על 50%. בית הדין סבור שקריאת חוות הדעת כמכלול מצביעה על כך שההתבטאויות של המומחית השוללות קשר סיבתי בין תנאי עבודתו של התובע לבין הליקוי בדרכי הנשימה שלו מתייחסות בעיקרן לשאלת הגרימה, ולא לשאלת ההחמרה הזמנית והחולפת.

16. אשר לשאלת מאזן ההשפעות - בית הדין סבור שיש לתת משקל מיוחד לדברי המומחית בחוות דעתה המקורית כי "ייתכן מאוד" שעקב מצבו הבסיסי היה התובע בעל רגישות יתר לקור, אשר נאמרו סמוך לאחר הפנייתה לספרות המכירה בשינויי טמפרטורה כגורם אפשרי לנזלת ו"טריגר לסימפטומים". גם הסכמת המומחית להמלצת הרופא התעסוקתי תומכת במסקנה שהמומחית סבורה שמדובר בגורם משמעותי.

17. הואיל והמומחית מציינת בחוות דעתה את שינויי הטמפרטורה כגורמים לנזלת לא אלרגית, ניתן להסיק מעובדות המקרה – כניסה למחסן ויציאה ממנו עשרות פעמים ביום – כי שינויים אלה פעלו במנגנון של פגיעות חוזרות ונשנות.

18. אשר על כל אלה, בית הדין סבור שדין התביעה להתקבל.

19. בית הדין קובע כי החמרה זמנית וחולפת של הליקוי בדרכי הנשימה העליונות של התובע נגרמה לתובע בתקופת עבודתו עקב "פגיעה בעבודה" במנגנון מיקרוטראומה.

20. הנתבע ישלם לתובע שכ"ט בסך 4,000 ₪.

21. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 ימים.

ניתן היום, כ"ו ניסן תשע"ט, (01 מאי 2019), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

דניאל גולדברג, שופט

1
2
3